

I *stitching together* är konstnärerna Kristina Lindström och Åsa Ståhl ute efter kraften i att sy tillsammans. Det sker i fysiska möten i en syjunta och med hjälp av digitala kommunikationskanaler. De blev förvånade över att nålar och trådar kunde stöta på så många maktstrukturer och provocera i en mängd olika riktningar.

KRAFTEN I ATT SY IHOP

KRISTINA LINDSTRÖM & ÅSA STÅHL

Vi har ställt ut i Sverige, Mexiko och Finland vintern och våren 2007 med vårt projekt *stitching together*. Det är en syjunta där vi broderar sms. Mobiltelefoner är en viktig del av många människors dagliga berättande. Dessutom bär vi dem nära våra kroppar i fickor och väskor. Stort och smått behandlas och förhandlas i sms. Detta påminner om hur vi ser på syjuntor: ett gemensamt berättande där människor möts och genom vardagliga berättelser förstår sig själva och omvärlden.

I *stitching together* vill vi sy ihop olika tekniker, både digital teknik och hantverksteknik, med sociala möten. Vi har broderat sms för hand och med en symaskin som är omkonstruerad för att kunna ta emot och sy sms. Vår maskin gör maximalt 650 stygn i minuten. Den visar på en skärm hur lång tid den tar på sig för att brodera. När vi broderar för hand är det mycket svårare att avgöra tidsåtgång: ett sms kan ta flera timmar att brodera för hand.

Det som intresserat oss i *stitching together* och i andra projekt vi gjort de senaste åren, är att skapa digitala och fysiska plattformar för utbyten av berättelser. För att anordna en syjunta krävs liknande kunskaper och färdigheter som när man bjuder in till deltagande i digitala sociala nätverk såsom *MySpace*, *Wikipedia* och *Flickr*. Dessa webbtjänster tas ofta upp som exempel på det som kallas för *Web 2.0*. Det är ett samlingsbegrepp för webbplattformar med användarskapat innehåll, interaktivitet och utrymme för samarbete. Grundregeln är att skapa förtroende och utrymme för att våga dela med sig av kunskap, information men

även personliga berättelser. Vi är inte i första hand ute efter att utmana gränsen mellan hantverk och konst, inte heller utger vi oss för att vara experter på hårdvara eller broderi. Men i likhet med våra tidigare arbeten vill vi i *stitching together* arbeta med deltagande och lyfta fram och uppvärdera det vardagliga och det privata.

Projektet skulle kunna skrivas in i ett teknovetenskapligt sammanhang, samtidigt som vi känner oss hemma inom, och är delfinansierade av, fältet för konstnärligt utvecklingsarbete (Vetenskapsrådet). Men mest av allt är *stitching together* ett eget rum. Det är ett eget utrymme som ingår i vår *body of work*, snarare än i en strävan efter att fylla ett hål i en *body of knowledge*.

Och redan där visade sig vårt arbete vara en provokation. I ett samarbete med Växjö universitet blev vår vilja att reflektera *genom* vår praktik istället för *om* vår praktik ständigt ifrågasatt. Eller rättare sagt, vår tro på det egna språket genom nål och tråd i kombination med digitala uttryck, har marginaliserats som kunskapande i ett akademiskt sammanhang. Vi

Kunskapen är vidareförbar genom deltagarna i syjuntan och behöver alltså inte med nödvändighet formuleras i ett akademiskt paper.

menar att kunskap finns *i* ett projekt som *stitching together*. Kunskapen är vidareförbar genom deltagarna i syjuntan och behöver alltså inte med nödvändighet formuleras i ett akademiskt paper. Trots det fick vi föra en kamp för att lägga delar av projektets finansiering på att programmera kostnads-

krävande delar, så att inte alla medel gick till akademiska publikationer. Det tydliggjorde hur det skrivna ordet tillmäts större vikt än ett faktiskt och praktiskt görande enligt den akademiska normen.

Samarbetet mellan oss och Växjö universitet manifesterades genom en seminarieserie om bland annat relationella strategier samt en gemensam resa till universitet i Mexiko. Det vi kunde bidra med var de metoder, tekniker och verktyg vi använder som konstnärer för att bjuda in till deltagarsituationer. De övriga som deltog i seminarieserien hör till discipliner ovana vid egen konstnärlig praktik såsom sociologi, statsvetenskap och ekonomi. Därför blev reflexionen över hur man skapar förutsättningar för relationer splittrad. Vi hade svårt att mötas i ett gemensamt språk. Under seminarieseriens gång har det som sagt tydliggjorts att olika typer av kunskap och färdighet värderas olika. Praktiskt arbete kommer i andra hand, trots att det på ett teoretiskt plan ständigt poängteras hur viktigt det är med deltagande. De förutsättningar som krävs för att genomföra praktiskt arbete har inte prioriterats, och heller inte förts in som någon självklar-

Vår intention med *stitching together* var att integrera reflexion och praktik.

het, i diskussioner om relationella strategier. Vår intention med *stitching together* var att integrera reflexion och praktik. Vi menar att det krävs en reflexion i praktiken på samma sätt som det krävs praktik i reflexionen när det gäller konstnärligt utvecklingsarbete.

Vi rör oss i ett digitalt konstsammanhang. Vårt intresse är inriktat på hur den digitala tekniken används, snarare än på vilket programmeringsspråk vi utnyttjat. Det finns visserligen mycket digital konst som fokuserar på just hur den digitala

tekniken spelar en stor roll i vår vardag, men mycket av denna konst anspelar på en pojkaktighet och är ofta så högteknologisk, att den aldrig blir mer än prototyper. De verk som skapar normen på den digitala konstscenen handlar ofta om snabba tv-spel, att bygga robotar eller, som i det flitigt turnerande verket *Kick Ass Kung-Fu*, att tävla om vem som slår flest digitala manliga gestalter på käften. Vi ville genom *stitching together* visa på ett sätt att närma sig teknik och social innovation bortom tävling, testosteron och geni.

Tidigare i våras inredde vi ett fysiskt rum till *stitching together* i utställningen *Digitally Yours* i Åbo, Finland. *Digitally Yours* tema är hur det digitala materialet kryper in i våra relationer. I vårt rum hänger numera hundratals broderade sms på väggarna. En besökare på utställningen kommenterade vår installation genom att prata om *stitching together* som ett feministiskt projekt. Hon är själv konstnär och diskuterade vårt rum med en uppfriskande kritisk utgångspunkt. Hon kommenterade vårt sätt att presentera *stitching together* och menade att vi borde gjort hängningen på väggarna mer ”objektiv”, mer ”digital”. Hon letade efter ord och fortsatte:

”What would have happened if you put the sewing machine and computer in the centre?” Vi såg oss omkring. Symaskinen och datorn stod i mitten av rummet. Vad menade hon? ”You don’t want this to be an antiroom, do you?”, fortsatte hon.

Hon tyckte mena att den hemkänsla vi arbetat fram i utställningsrummet representerade en feministisk backlash i den digitala konstkontexten: ett

”Jag vill ha kuk” eller ”When you are sad, I am sad. When you are happy, I am happy. When you are horny... please call me!!”

slags ”antirum” med andra ord. Nej, vi är *för* att kombinera fysiska möten med digitala möten, att berätta tillsammans och att låta det ta tid. Vi svarade att många gånger talar vi med andras språk när vi förflyttar oss mellan olika norm- och kunskapsfält för att överhuvudtaget göra oss förstådda – och att vi självfallet är medvetna om att *stitching together*-rummet avviker från res-

ten av utställningen. Men vårt anspråk på att ta plats och skapa vårt eget rum blir tydligare om vi *inte* anpassar vårt språk. Däremot är vi inga ludditer som motsätter oss teknisk utveckling, innovation eller digital teknik. Vi ser likheter mellan möteskulturen, tilltalet och praktiken på *Web 2.0* å ena sidan och syjuntor å den andra sidan, och det i sig är stoff nog för att provocera i ett digitalt konstsammanhang.

Och då närmar vi oss ytterligare en provokation i *stitching together* – närheten till vardagen: att det personliga, privata, lilla, mjuka sätts på pränt och ges likvärdig status som mer abstrakta perspektiv på livet. Vi får ta del av fantastiska historier. Vardagliga berättelser som många lätt kan identifiera sig med och blir varma i hjärtat av. Andra tycker att det är banalt. Somliga tycker att det är besvärligt att få inblick i andras mobilkonversationer när det visar sig att det handlar om ”Jag vill ha kuk” eller ”When you are sad, I am sad. When you are happy, I am happy. When you are horny... please call me!!”

Samtidigt har vi sett människor få kraft genom att delta i projektet och sy tillsammans eller så har de upplevt sig själva som obekväma därför att de ham-

nat i en för dem ny situation: Sociolog. Man iklädd kostym och slips. Deltagare i seminarieriet i Växjö och Mexiko:

”Hur ser det här ut när jag nu för första gången kommer in på det här universitetet med en symaskin i handen?”

Kristina: ”Ja, men det är ju en del av projektet att traditionellt kvinnligt hantverk ska uppvärderas.”

I *stitching together* har vi i praktiken inte hållit oss till de kunskapsfält som finns etablerade på konst- och/eller akademikartan. Därmed har vi stött på gränser som vi själva velat sudda ut, medan andra velat bevaka sina maktpositioner och normer. Om *stitching together* både kan ge positiv energi och samtidigt vara normöverskridande och sudda ut rågångar, då får vi också ny kraft att fortsätta att sy ihop.

Kristina Lindström och Åsa Ståhl

Malmö högskola

Konst, kultur och kommunikation (K3) vid Malmö högskola

205 06 Malmö

kristina.lindstrom@tii.se

asa.stahl@tii.se